

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА
І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСИТЭТА

№ 11 (183) Субота, 30 сакавіка 1974 года. Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень. Цана 2 кап.

Дні культуры Савецкай Літвы ў Беларускай ССР

ЦЯПЛО БРАТЭРСТВА

У ПАРТКОМЕ
На чарговым пасаджэнні партыйнага камітэта ўніверсітэта, якое адбылося ў мінулую сераду, разгледжаны шэраг важных пытанняў.

Са справаздачай аб падрыхтоўцы навуковых кадраў у аспірантуры на гуманітарных факультэтах і кафедрах універсітэта выступіў прарэктар па навукова-даследчай рабоце, прафесар М. В. Навушыцель. Мі хал Бенямінавіч і выступіўшыя члены парткома ўскрылі істотныя недахопы, якія яшчэ мелі месца ў рабоце аспірантуры і навуковых кіраўнікоў аспірантаў, указалі шляхі для ліквідацыі прабелаў. Асаблівае значэнне прыдадзена падрыхтоўцы навуковых кадраў у метавых аспірантурах з улікам адкрыцця ва ўніверсітэце новых спецыяльнасцей.

Старшыня спортклуба В. І. Селівану даклаў парткому аб падрыхтоўцы да VI-ай Спартакіяды народаў СССР і Спартакіяды, прысвечанай 30-годдзю вызвалення БССР. У сваім дакладзе ён адзначыў слабую работу многіх трэнераў па падрыхтоўцы высокакласных спартсменаў.

Прынятае парткомам рашэнне накіравана на паліпашэнне ва ўніверсітэце ўсёй спартыўна-масавай работы.

Партком зацвердзіў штат па падрыхтоўцы і правядзенню Камуністычнага суботніка, план мерапрыемстваў па арганізацыі і правядзенню выбараў у Вярхоўны Савет СССР.

Партком зацвердзіў эканамічнаму факультэту грамадскіх прафесій кандыдата эканамічных навук, старшага выкладчыка эканамічнага факультэта Я. Я. Вяршыгару.

Яшчэ да пачатку Дзён культуры Літоўскай ССР у Беларусі над уваходам у наш універсітэт запальмнела пунсовае палотнішча з прывітальнымі словамі на беларускай і літоўскай мовах: «Няхай жыве брацкая дружба паміж літоўскай і беларускай народамі!» Як самых дарагіх гасцей, шматтысячны калектыв ГДУ чакаў у сабе майстроў мастацтва братняй рэспублікі.

Сустрэча з літоўскімі сябрамі адбылася ў мінулы панядзелак. Актывую залу ўніверсітэта запоўнілі вучоныя, выкладчыкі, студэнты. Яны гораха віталі артыстаў сімфанічнага аркестра Дзяржаўнай філармоніі Літоўскай ССР.

— Ваша музыка, літаратура, архітэктура, сцэнічнае і народнае мастацтва, — звяртаючыся

да гасцей, сказаў рэктар універсітэта доктар фізіка-матэматычных навук Б. В. Бокуць, — вядомыя далёка за межамі Літвы. Яны карыстаюцца асаблівай любоўю і вядомасцю ў нас, у Савецкай Беларусі — рэспубліцы, цесна звязанай з гераічнай гісторыяй Літвы, яе барацьбой за перамогу савецкага ладу жыцця яшчэ ў гады рэвалюцыі і грамадзянскай вайны.

Нашай даўняй дружбе — не адно стагоддзе. У вільenskіх мурох выдаваў свае першыя кнігі для «людзі паспалітога» Францішак Скарына, тут змагаўся да апошняга дыхання і загінуў ад рук ката наш славуць Кастусь Каліноўскі. Бараніў інтарэсы літоўскіх і беларускіх сялян у вільenskіх судках «мужыцкі адвакат» Францішак Багушэвіч — заснавальнік дэмакратычнай літаратуры.

Сардэчная дружба звязвала вядомых дзеячоў нашых нацыянальных літаратур — Янку Купалу і Людаса Гіру, Лаздыну Пяледу, Цётку і Іонаса Вілюнаса.

Красамоўным выяўленнем мацнейшай дружбы і маістэрства, значае Б. В. Бокуць, а'яўляецца ваш прыезд у наш горад на беразе Сожа, ваша выступленне ў нашым універсі-

СЁННЯ — ЗЛЁТ ВЫДАТНІКАЎ

Галоўная прадукцыя вун — глыбокія веды выпускнікоў, іх здольнасць да вытворчага, наватарскага вырашэння актуальных вытворчых пытанняў, умненне выхоўваць людзей у камуністычным духу, ажыццяўляць палітычнае кіраўніцтва калектывам. Таму з такой павагай адносіцца ў нашым універсітэце да выдатнікаў вучобы.

Сёння ў актавай зале ГДУ зборюцца на злёт выдатнікаў вучобы лепшыя студэнты ўніверсітэта. Вітаць і віншаваць іх прыйдуць прадстаўнікі рэктарата, парткома, прафесарска-выкладчыкага саставу, грамадскіх арганізацый, шматлікія госці.

Як стаць выдатнікамі? На гэта пытанне адкажуць загартаваныя сесіямі старшакурснікі, Ленінскія стыпендыяты У. Семянчук, В. Трухаў, А. Касьяненка, В. Шаўцоў, А. Ярымішын, Купалаўская стыпендыятка Л. Несцярок і іншыя студэнты, якімі сёння ганарыцца наш універсітэт.

Што забяспечвае, вызначае поспехі студэнта?

Выдатнікі вучобы, камсамольскія і прафсаюзныя актывісты З. Зайцава, А. Сасноў, Л. Сіманова і іншыя таварышы лічаць, што гэта — пастаянная, творчая праца, вялікая любоў да сваёй прафесіі, актыўная грамадская работа, усебаковае развіццё асобы, цікавасць не толькі да навук і тэхнікі, але і да літаратуры, мастацтва, спорту.

Не могуць быць спакойнымі выдатнікі, калі ў некаторых групах, асабліва сярод першакурснікаў, ёсць ненаспяваючы, калі побач з імі вучанца і троечнікі. Наша задача дабіцца таго, каб кожнага студэнта з самага пачатку вучобы хвалявала жыццё таварышаў, групы, курса, факультэта, універсітэта ў цэлым.

Злёт выдатнікаў — наша свята. Мы вітаем усіх яго дэлегатаў і гасцей, жадаем ім новых творчых поспехаў, асабістага шчасця.

Т. ЛЬЯНКОВА,
сакратар камітэта камсамола.

АБ ПРАВЯДЗЕННІ ВЫБАРАЎ У ВЯРХОЎНЫ САВЕТ СССР

У сувязі з заканчэннем паўнамоцтваў Вярхоўнага Савета СССР восьмага склікання, на падставе артыкула 54 Канстытуцыі (Асноўнага закона) СССР, Прэзідыум Вярхоўнага

Савета Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік пастанаўляе:

Назначыць выбары ў Вярхоўны Савет СССР на нядзелью, 16 чэрвеня 1974 года.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. ПАДГОРНЫ
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. ГЕАРГАДЗЕ

Масква, Крэмль. 22 сакавіка 1974 г.

У ПРЭЗІДЫУМЕ ВЯРХОУНАГА САВЕТА СССР

УТВАРЭННЕ ВЫБАРЧЫХ АКРУГ ПА ВЫБАРАХ У САВЕТ САЮЗА

На падставе артыкула 34 Канстытуцыі СССР і артыкулаў 24 і 26 «Палажэння аб вы-

тварэнні і аб'яднанні выбарчых акруг у Вярхоўны Савет СССР» Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР Указам ад 25 сакавіка 1974 года ўтварыў 767 выбарчых акруг па выбарах у Савет Саюза, у тым ліку па Беларускай ССР.

ГОМЕЛЬСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

582. Гомельская гарадская выбарчая акруга (цэнтр — г. Гомель).

Горад Гомель з пасёлкам Касцюкоўка.

583. Гомельская сельская выбарчая акруга (цэнтр — г. Гомель).

Горад Добруш і раёны: Веткаўскі, Гомельскі, Добрушскі, Кармянскі, Лоеўскі і Чачэрскі.

584. Жлобінская выбарчая акруга (цэнтр — г. Жлобін).

Гарады Жлобін, Светлагорск і раёны: Буда-Кашалёўскі, Жлобінскі, Акцябрскі, Рагачоўскі і Светлагорскі.

585. Мазырская выбарчая акруга (цэнтр — г. Мазыр).

Горад Мазыр і раёны: Ельскі, Жыткавіцкі, Лельчыцкі, Мазырскі, Нараўлянскі і Петрыкаўскі.

586. Рэчыцкая выбарчая акруга (цэнтр — г. Рэчыца).

Гарады Калінавічы, Рэчыца і раёны: Брагінскі, Калінавіцкі, Рэчыцкі і Хойніцкі.

УТВАРЭННЕ ВЫБАРЧЫХ АКРУГ ПА ВЫБАРАХ У САВЕТ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЕЙ

На падставе артыкула 35 Канстытуцыі СССР і артыкулаў 25 і 26 «Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Савет СССР» Прэзідыум Вярхоўнага Савета СССР Указам ад 25 сакавіка 1974 года ўтварыў 750 выбарчых акруг па выбарах у Савет Нацыянальнасцей, у тым ліку па

ГОМЕЛЬСКАЯ ВОБЛАСЦЬ

84. Гомельская гарадская выбарчая акруга (цэнтр — г. Гомель).

Горад Гомель з пасёлкам Касцюкоўка.

85. Гомельская сельская выбарчая акруга (цэнтр — г. Гомель).

Горад Добруш і раёны Гомельскай вобласці: Веткаўскі, Гомельскі, Добрушскі, Кармянскі, Лоеўскі і Чачэрскі.

86. Жлобінская выбарчая акруга (цэнтр — г. Жлобін).

Гарады Жлобін, Светлагорск і раёны Гомельскай вобласці: Буда-Кашалёўскі, Жлобінскі, Акцябрскі, Рагачоўскі і Светлагорскі.

87. Мазырская выбарчая акруга (цэнтр — г. Мазыр).

Горад Мазыр і раёны Гомельскай вобласці: Ельскі, Жыткавіцкі, Лельчыцкі, Мазырскі, Нараўлянскі і Петрыкаўскі.

88. Рэчыцкая выбарчая акруга (цэнтр — г. Рэчыца).

Гарады Калінавічы, Рэчыца і раёны Гомельскай вобласці: Брагінскі, Калінавіцкі, Рэчыцкі і Хойніцкі.

ЖЫЦЦЕ СТУДЭНЦКІХ ГРУП

ТАК ДАСЯГАЕЦЦА ПЕРАМОГА

ЗУСІМ нядаўна сталі вядомымі пераможцы конкурсу вучэбных груп нашага ўніверсітэта. Першыню прысуджана групе Г-31 гісторыка-філалагічнага факультэта. Варта сказаць, што ў мінулым годзе яна займала ў спаборніцтве другое месца. Прайшоў яшчэ адзін вучэбны семестр, на рахунак групы дабавілася шмат карысных спраў, і вось яна ўжо прызнана лепшай.

Чым жа гэта група адрозніваецца ад іншых? На чым грунтуецца дасягнуты ёю поспех?

Перш за ўсё дзякуючы агучным намаганням саміх студэнтаў. Ні адно іх слова не разыходзіцца са справай. Што вырашаць — тое і зрабіць. Напрыклад, задумалі работы наведваць Маскву. З'ездзілі. Агледзелі гістарычныя мясціны сталіцы, бабачылі шмат цікавага. У Гомель вярталіся радасныя, задаволеныя.

Студэнты гэтай групы двойчы наведвалі Кіеў, дзе ўсебакова азнаміліся з гэтым старажытным і адным з самых прыгажэйшых гарадоў нашай краіны. Для іх, будучых гісторыкаў, такія экскурсіі асабліва важныя. Цяпер будзе пра што

расказаць сваім будучым вучням. Ну, а сваё вучоба — само сабой. У групе змагаюцца за тое, каб не было ніводнага адстаючага. У выніку з 27 чалавек 11 — выдатнікі.

Студэнты групы актыўна займаюцца навукова-даследчай работай. Без іх удзелу не абыходзіцца ні адно пасяджэнне навуковых гістарычных гуртоў. Сёлага група Г-31 прадаставіла на рэспубліканскі конкурс дзесяць навуковых прац.

Студэнты лепшай групы з'яўляюцца актыўнымі прапагандыстамі ўсяго новага, перадавога. Ад першай арганізацыі «Веды» яны нярэдка выступаюць з лекцыямі.

Прыкладам для ўсіх студэнтаў групы з'яўляюцца сакратар камсамольскага бюро факультэта Анатоль Касьяненка, прэзідэнт Клуба інтэрнацыянальнай дружбы ўніверсітэта Ігар Няжквіч і іншыя работнікі. Імяна па ініцыятыве гэтай групы ў ГДУ быў створаны Клуб інтэрнацыянальнай дружбы.

Студэнты групы не толькі добра вучацца, але і ўмела адпачываюць. У вольны ад заняткаў час П. Шаленчанка і В. Аляксееў займаюцца вылепкай з гліны і пластыліну, маляваннем. Свае працы яны адносяць «на суд» таварышам, якія з цікавасцю знаёмяцца з мастацтвам самадзейных майстраў. Лепшыя вырабы гэтых умельцаў дэманстравалі на выстаўцы прыкладнага мастацтва.

Побач з вучобай і адпачываннем у групе кроць спорт. З якой надзеяй і хваляваннем кожны раз студэнты чакаюць са спаборніцтваў П. Шаленчанку і В. Завадзіча. Хлопцы ўжо шмат разоў з поспехам абаранялі гонар ўніверсітэта на рэспубліканскіх спаборніцтвах.

Большасць членаў групы ўжо сталі ўладальнікамі значкоў ГПА.

Вось так жывуць яны, розныя па характару і аднолькавыя па сваім імкненню: дружныя, справядлівыя, шчырыя. Імкненне заўсёды быць сапраўднымі камсамольцамі і студэн-

тамі стварыла такі дружны калектыў. Немалая заслуга ў гэтым належыць таксама актыўнай групы: старасту В. Маслокову, камсору Л. Бахаравай, прафор-

На здымку: студэнты групы Г-31.

Фота А. Рудчанкі.

гу А. Вятошка. Ад шчырага сэрца віншавалі аднакурснікаў з заслужанай перамогай, жадаю іх большых поспехаў у вучобе і грамадскім жыцці.

С. КІСЯЛЕВА, студэнтка трэцяга курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ТРЫМАЙ РАУНЕННЕ!

НАША ЛЕНА

Чаму ў кожнага з нас шчасце не падобнае на шчасце іншых?.. Напэўна, таму, што кожны ідзе да свайго шчасця асабістым шляхам...

Менавіта такім шляхам ідзе студэнтка 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта Алена Стараселец. Яна — выдатніца вучобы, член камітэта камсамола ўніверсітэта. Здаецца, ёсць усе падставы быць задаволенай сваім шчасцем і спакойна вучыцца. Але не такая яна, каб вось так — ціха, спакойна... Кожны дзень для Алены — гэта новае не толькі для яе самой, але і для сяброў па групе. А каб гэтае новае было заўсёды цікавым, Алена ўмела знаходзіць яго ў простым, будзённым. Знаходзіць яна і ў прагледжаным фільме, і ў канцэрце сімфанічнага аркестра або камернай музыкі. Актыўная камсамолка жыве жыццём калектыву, і не даўна, што «ядро» групы згуртавана менавіта вакол яе.

— Мне добра штосці рабіць з сябрамі, — кажа Лена Стараселец. — А іх у мяне шмат. У першую чаргу — Клава Шчур, Міхась Марачкоўскі, Уладзімір Лапцік і іншыя. Гэтыя не пакінуць на раздарожжы. Што ж датычыць на-

шай групы, дык тут, безумоўна, ёсць і такія, хоць і меншасць, якія любяць пагутарыць, пакрычаць на сходах, а калі да справы, дык: «Я — не я, і хата не мая».

Дарога ў шчасце... Для Лены яна пачалася яшчэ ў школе. Там у яе душу было кінула семя «разумнага, добрага, вечнага», якое прарасло, «збудзілася і буйна ўсклаліся парой вяснянай збожжа на раллі».

Лена ў 1971-м годзе скончыла Парыцкую сярэднюю школу Светлагорскага раёна. Паступала ў БДУ на факультэт журналістыкі. Не прайшла па конкурсу. Працавала ў рэдакцыі райгазеты. І вось філфак. Сапраўды няма вялікай розніцы паміж гэтымі двума факультэтамі. Іх для Лены аб'ядноўвае любоў да беларускай і рускай моў. Да гэтага можна дадаць тое, што яна завочна займаецца на курсах па нямецкай мове ў Кіеўскім універсітэце. Самастойна імкнецца авалодаць іспанскай мовай. З вялікім захапленнем самастойна і на занятках глыбей пазнае беларускую, рускую і польскую мовы.

І яшчэ ёсць адна любімая справа ў Лены — песні. О, ім яна аддае таксама шмат часу. Слытайце ў нашых дзяўчат, хто больш за ўсіх у групе ведае песень? І ўсе адкажуць: «Наша Лена».

В. НАВІЧЭНКА, студэнт 2-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Сярод студэнтаў механіка-матэматычнага факультэта заслужаным аўтарытэтам карыстаецца дзюдакурсістка Людміла Сіманавя. Яна настойліва авалодае ведамі і ў заліковай кніжцы мае толькі выдатны адзнакі.

Вучобу Людміла паспяхова спалучае з актыўнай грамадскай работай. У Сіманавай асабліва шмат спраў як у намесніка сакратара камсамольскага бюро факультэта.

На здымку: на занятках адказвае Людміла Сіманавя.

3 КАНЦЭРТАМ ДА ХЛЕБАРОБАЎ

У мінулы аўторак га-сіямі хлебарабаў саўгаса імя Жданава Гомельскага раёна былі ўдзельнікі агітбрыгады нашага факультэта. Сельскія прапаўнікі цёпла прымалі самадзейных артыстаў. У іх выкананні са сцены саўгаснага клуба пранікнёна гучалі сучасныя папулярныя песні, паэтычныя творы. Шмат апладысменту выпала

на долю танцавальнага калектыву, які выканаў жартоўную кадрыль і румынскі танец.

Гледчам асабліва спадабаліся песні ў выкананні Анатоля Краўчанкі, Таццяны Селічанавай, Людмілы Асадчэнай, Анны Рускай.

Рабочыя саўгаса шчыра дзякавалі самадзейных артыстаў і запрашалі прыязджаць да

іх з канцэртамі часцей. Думаецца, што пачынанне аматараў мастацкай самадзейнасці эканамічнага факультэта заслугоўвае ўсямернай падтрымкі. Цяпер, калі для себйства пачалася гарачая пара, вельмі карысна выступіць перад імі з канцэртамі, добрай песняй, танцам, жартам узяць працоўны настрой.

Я. НОВІКАВА, студэнтка 1-га курса эканамічнага факультэта.

ПРАЦЯГАЕМ ДЫСКУСІЮ: ІНТЭРНAT — ТВОЙ ДОМ.

УСЯМУ ГАЛАВА...

ПА СЛЯДАХ НАДРУКАВАНАГА

Вялікі водгук у нашых чытачоў выклікала заметка групы студэнтаў інтэрната № 2 «Усяму галава — камандант». Аўтары зрабілі слухныя заўвагі аб рабоце адміністрацыі і студсавета. Студэнты гаварылі пра тое, што звязана з непаладкамі ў інтэрнаце.

Дыскусійны матэрыял абмеркаваны на пасяджэнні студсавета. Многія з прыведзеных фактаў прызнаны правільнымі. Асобныя ж палажэнні не адпавядаюць сапраўднасці. Відэачона, матэрыял пісаўся ў парыве крыўды і абурэння аўтараў. Таму асобныя факты іх пісьма аказаліся гіпербалаванымі.

Выказанне «ўсяму галава — камандант» не трэба разумець у прамым, даслоўным сэнсе. У інтэрнаце вялікую ролю адыгрывае і студсавет. Аднак выказванні студэнтаў наахот каманданта ў пэўнай ступені справядлівыя. Члены студсавета прыводзілі пераканаўчыя факты, якія сведчаць, што камандант Т. А. Ханеева і некалькі вахцёры іншы раз асабіста вырашалі пытанні аб пра-

вядзенні вечароў адпачынку. Паўварджэнне гэтакім — сарваным вечары ў інтэрнаце перад Міжнародным жаночым днём 1 23 сакавіка (пасля крытыкі ў газеце).

На пасяджэнні студсавета намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ Яўген Бабічаў зазначыў, што падобныя дзеянні адміністрацыі інтэрната трэба расцэньваць як зрыў культурна-масавых мерапрыемстваў. У далейшым студсавет і камандант павінны спалучаць сваю работу.

На пасяджэнні гаварылася пра грубасць вахцёра К. Гмызайнай у адносінах да студэнтаў. Стараста трэцяга паверха Леанід Машэўскі пацвердзіў, што неаднаразова чуў словы незадаволенасці ў яе адрас ад прыязджаных бацькоў студэнтаў і гэсцей інтэрната.

Аўтары заметкі не маюць рацыі ў выказванні «не паспеў усяліцца ў інтэрнат, а ўжо член студсавета». Студэнткі савет мае права ўвесці ў свой састаў чалавека, калі ў гэтым ёсць неабходнасць і тэрміно-

васць. Толькі вось аб прынятым рашэнні трэба паведамаць.

Словам, пра тое, што нашы студсаветы не працуюць, нельга сказаць. Іх актыўнасць прыкметна ўзрастае. У гэтым мы пераканаліся, прачытаўшы змяшчаныя ў шматтыражы матэрыялы Уладзіміра Варавы і Івана Новікава з інтэрната № 1.

Шмат карыснага робіцца і ў інтэрнаце № 2. Адказная за культурна-масавую работу Людміла Міцкевіч расказала на пасяджэнні студсавета, што толькі сёлага ў іх інтэрнаце адбылася цікавая сустрэча з ветэранам вайны Я. Р. Ермалаевым, праведзены гутаркі: «Як стаць прыгожай?», «Юнак і здароўе», шахматна-шахачны турнір і іншыя мерапрыемствы.

Думаецца, што працягнуўшы на гэту тэму дыскусія дапаможа вырашыць па абмяркоўваемаму пытанню і многія іншыя праблемы.

А. ЛОЗКА, наш кар.

ДА ўВАГІ КУРАТАРАЎ

Паведамляецца прыкладная тэматыка палітычных інфармацый для студэнтаў на красавік 1974 года.

I. ПЫТАННІ ПАЛІТЫЧНАГА ЖЫЦЦЯ

Ленінізм — сцяг рэвалюцыйнага абнаўлення свету. (Да 104-й гадавіны з дня нараджэння У. І. Леніна).

Вялікі пачына — традыцыя народа. (20 красавіка — Усеагуны камуністычны суботнік).

Матэрыялы на гэтых тэмах публікуюць усе газеты.

Саветы — органы сапраўднага народнай улады.

Матэрыял публікуе газета «Звязда».

II. ПЫТАННІ ЭКАНАМІЧНАГА ЖЫЦЦЯ

Працоўны рытм п'яцігодкі. (Аб выніках вынавання сацыялістычных абавязальстваў I квартала 1974 года).

III. ПЫТАННІ КАМУНІСТЫЧНАГА Выхавання

Духовнае багацце савецкага чалавека.

Матэрыял публікуе газета «Савецкая Беларусія».

палітычнай актыўнасці мас, іх удзеле ў кіраванні справам нашай дзяржавы).

Матэрыял публікуе газета «Звязда».

IV. ПЫТАННІ МІЖНАРОДНАГА ЖЫЦЦЯ

СССР — Францыя: узаемавыгадныя сувязі.

Гл. часопіс «Міжнародная жыцьцё», 1974, № 3, стар. 112 — 115.

Нарастанне класавых бітваў у краінах капіталу.

Матэрыял публікуе газета «Звязда».

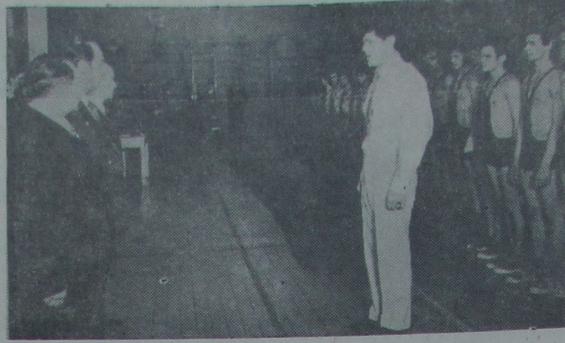
Тыдзень спорту

У нашым універсітэце стала традыцыйнай у канцы сакавіка праводзіць «Тыдзень студэнцкага спорту». Асабліва ён быў насычаны разнастайнымі спаборніцтвамі сёлета. Зборныя каманды факультэтаў працягвалі барацьбу за першынство па праграме круглагадовай універсіяды, многія спаборніцтвы з удзелам спартсменаў фізкультурных арганізацый горада прысвячаліся 25-годдзю з дня ўтварэння факультэта фізічнага выхавання і другой гадавіна ўвядзення новага Усесаюзнага фізкультурнага комплекса «Гатоў да працы і абароны». Усе жадаючы змаглі здаць нормы па гімнастыцы, стральбе і ін-

шых відах комплекса. Ва ўніверсітэце цікава праішоў адкрыты турнір па настольнаму тэнісу.

Шмат гледачоў прысутнічала на таварыскіх сустрэчах па ручных гульнях. Каманда выкладчыкаў-валебалістаў ГДУ правяла матч са сваімі калегамі з Нежынскага педагагічнага інстытута. Ва ўпартай барацьбе з лікам 3:2 перамаглі госці.

На баскетбольнай пляцоўцы сустрэліся зборныя мужчынскія і жаночыя каманды нашата ўніверсітэта і горада Магілёва. Абедзве гульні прынесли перамогу гаспадарам.

на барцоўскіх дыванах спартыўнай залы ўніверсітэта. Калі ста спартсменаў васьмі каманд Гомеля на працягу двух дзён вялі напружаную барацьбу за перамогу. Сярод удзельнікаў турніра, які цяпер стане традыцыйным, было шэсць майстроў спорту, дзесяць кандыдатаў у майстры і 59 мацнейшых першаразраднікаў.

Першай уладальніцай ганаровага прызга стала каманда чыгуначнікаў, якая дабілася ўпэўненай перамогі ў групе добраахвотных спартыўных таварыстваў. У групе калектываў фізічнай культуры мацнейшымі ў камандным залку былі барцы спортклуба ГДУ.

Падыўкі на дыванах выклікалі ў гледачоў вялікую цікавасць. Сярод спартсменаў самай лёгкай вагі вышэйшую ўзнагароду заваяваў выхаванец спартыўнай школы моладзі А. Траціцкаў. Не ведаў сабе роўных і яго таварыш па трэні-

роўках чэмпіён рэспублікі А. Лямін, які выступаў у вагавой катэгорыі да 52 кг.

Студэнты ГДУ А. Хатылёў і А. Іванюк, якія абаранялі гонар СШМ, сталі пераможцамі ў вагавых катэгорыях да 74 і 82 кг. Сярод самых цяжкіх спартсменаў быў на дыване В. Высоцкі (ГДУ).

У іншых вагавых катэгорыях роспеха здарожнічаў Г. Выгапоўскаму (ДЮСШ), М. Майскаму і П. Бабею («Лакаматыв»), І. Ціханцову («Працоўныя рэзервы»), студэнту БІЧТУ В. Маньку, які выступаў за таварыства чыгуначнікаў.

На здымках: 1. Урачыстае акрысьце турніра па вольнай барацьбе на прыз Героя Савецкага Саюза Е. І. Барыкіна; 2. Падыўка за перамогу на барцоўскім дыване.

Фота А. Рудчанкі.

НА ПРЫЗ ГЕРОЯ

Спартыўны клуб ГДУ і камітэт па фізічнай культуры і спорту пры Гомельскім аблвыканкаме ў гонар светлай памяці сакратара падпольнага гаркома КПБ, Героя Савецкага Саюза Е. І. Барыкіна ўстанавілі

прыз па вольнай барацьбе. Першы розыгрыш яго праводзіўся

ДА П'ЕДЭСТАЛА НЕ ДАЦЯГНУЛІ

Цэнтральны савет СДСТ «Буравеснік» правёў першынство мацнейшых байцоў вольнага стылю студэнцкага таварыства. За вышэйшыя ўзнагароды змагаліся і спартсмены ГДУ А. Гарамына і П. Кулікаў. Першыя сустрэчы на дыванах яны правялі паспяхова. Аднак моцны саства сапернікаў за вышэйшыя ўзнагароды не дазволілі Анатолю і Пятру ўзяцца на п'едэстал гонару. У сваіх вагавых катэгорыях яны заваявалі чацвёртыя месцы, што таксама трэба лічыць добрым дасягненнем.

ЗНАЁМЦЕСЯ: САМБА

(баявы раздзел)
Вельмі многія бачаць акрэсленную мякку паміж баявым і спартыўным раздзелам самба. А такой мяккі, дарэчы, няма. Баявы раздзел самба змяшчае ў сабе цалкам спартыўнае сама і асноўваецца на ім. У прынцыпе немагчыма вывучыць баявое сама, калі не ведаць спартыўнага. У іх многа агульнага: штрахоўка, кіданне, баявыя прыёмы і г. д. Так, напрыклад, пры правядзенні кідання праз спіну ў спартыўным сама можна атрымаць чыстую перамогу. Пры ўдачным кіданні з не-

вялікім захопам рукі ў баявым сама можа быць 2—4 пераломы (кісць, локцёвы і плечавы суставы, лучавая косць). Спартыўнае сама, як і іншыя віды спорту, абмежаваны правіламі, уведзенымі для бяспекі здароўя спартсменаў. Так, у спартыўным сама забаронены баявыя прыёмы (пераломы расцягненні і ўшчамленні) на пазваночнік, выкручванне канечнасцей, удзішэнне, розныя ўдары і правядзенне баявых прыёмаў у стойцы. Калі пры правядзенні баявога прыёму ў партэры спартсмен у мэтах бяспекі здароўя партнёра можа не закончыць прыём, то ў стойцы гэта немагчыма. Самы малы пачобны рух прыводзіць да пералому ці іншай траўмы. Аднак траўм у сама сустрагаецца

мала, таму што баявое сама — гэта не бойка, як думаюць некаторыя.

Баявое сама — гэта своеасаблівае гульня, якая спалучае рэакцыю і адрэзіраваныя да аўтамагізму дзеянні, хуткасць мыслення і сілу, веданне фізіялогіі і псіхалогіі чалавека, што грунтуюцца на вялікай колькасці прыёмаў спартыўнага сама, бокса, дзю-до, джыу-джытсу, каратэ...

У гэтым працягваюцца яго перавага над іншымі сістэмамі самаабароны, абумоўленыя якімі-небудзь канонамі (дзю-до, джыу-джытсу, кананрэ і інш.).

В. ТРУХАЎ.

На здымку: абарону ад удару кулаком знізу праводзіць майстар спорту па самаба капітан МУС В. І. Якушаў.

ПАТРЭБНАЯ І КАРЫСНАЯ КНИГА

У свежні 1973 года выдавецтва «Вышэйшая школа» выпусціла вучэбны дапаможнік старшага выкладчыка кафедры грамадзянскай абароны нашага ўніверсітэта В. П. Дзязічкіна «Медыцынская дамога пры траўмах». Дапаможнік складзены ў адпаведнасці з новай вучэбнай праграмай падрыхтоўкі медыцынскіх сестраў з ліку студэнтаў гуманітарных вышэйшых навучальных устаноў. У кнізе выкладаюцца не толькі прыніцы аказання першай медыцынскай дапамогі пры траўмах, няясных выпадках і вострых хірургічных захворваннях, але і асаблівасці яе аказання пры масавых паражэннях насельніцтва.

Матэрыял кнігі выкладзены з улікам навішых дасягненняў медыцынскай навукі і практыкі. Дастаткова поўна адлюстраваны сучасныя метады абязбольвання, пералівання крыві і кровазмяняльнікаў, лячэння аякёў, барацьбы з ранавай інфекцыяй. Найнасьці шматлікіх ілюстрацый дазваляе студэнтам лёгка засвойваць выучаемы матэрыял. Адсутнасць падобнага дапаможніка ўскладняла падрыхтоўку медыцынскіх сестраў грамадзянскай абароны ў нашай кніжнай тэкасама для медыцынскіх работнікаў лячэбна-прафілактычных устаноў.

Ф. ГАНЧЭЛ, дацэнт.

У АПОШНІ час у сувязі з узростным патрабаваннем да ўзростна школьнай адукацыі з'яўляецца ўсё больш і больш карысных дапаможнікаў, якія маюць значную практычную вартасць для настаўнікаў і вучняў сярэдніх школ.

Да ліку такіх дапаможнікаў можна аднесці і кнігу «Фразеалагічны слоўнік» пад рэдакцыяй Ф. М. Янкуўскага, якая нядаўна выйшла з друку. Дарэчы, імя Ф. М. Янкуўскага непаруна звязана з развіццём беларускай фразеалогіі і фразеаграфіі ў апошнія гады. Яму належыць вялікая шчырамо колу чытачоў кнігі «Беларускія прыказкі, прымаўкі і фразеалагізмы» (Мн., 1962 г.), «Беларуская фразеалогія. Фразеалагізм, іх значэнне, ужыванне» (Мн., 1968 г.), а таксама кніга «Роднае слова» (Мн., 1972 г.), у якой асноўная ўвага ўдзяляецца разгляду фразеалагічных спалучэнняў. Рэзюмэ слоўнік — новы каштоўны ўклад групы беларускіх мованазнаўцаў на чале з Ф. М. Янкуўскай у справу развіцця навукі аб фразеалагічных адрозненнях беларускай мовы.

У слоўніку падаецца і тлумачыцца каля паўтары тысячы фразеалагічных адрозненняў. Іх значэнні ілюструюцца прыкладамі з мастацкіх твораў, якія вывучаюцца ў праграме сярэдняй школы. Як адзначаюць складальнікі

і Н. В. Гаўрош, Т. Я. Лепешаў, Ф. М. Янкуўскі. Фразеалагічны слоўнік. Для сярэдняй школы. Пад рэд. доктара філалагічных навук Ф. М. Янкуўскага. Мн., «Нар. асвета», 1973 г., 352 стар.

ДОБРЫ ПАЧАТАК

слоўніка, іх праца з'яўляецца «...першым спробай стварэння фразеалагічнага даведніка для школы». У той жа час — гэта першы беларускі фразеалагічны слоўнік літаратурнай мовы. Як вядома, існуючыя ўжо фразеалагічныя слоўнікі Е. С. Міцельскай і Я. М. Казароўскага, Г. Ф. Юрчанкі, Ф. М. Янкуўскага з'яўляюцца слоўнікамі народна-дыялектнай мовы.

У новай кніжцы сабраны багаты і разнастайны матэрыял, які дае яскравае ўяўленне аб беларускіх фраземах — гэтых яркіх і каштоўных стылістычных сродках узбагачэння мовы.

Аснову ўсяго ўключанага ў слоўнік матэрыялу складаюць агульнанародныя, шырокаужывальныя фразеалагізмы: вадзіць за нос, голы як бізун, нібыць руку, твар у твар і іншыя. Разам з тым, у слоўніку зафіксаваны шэраг менш пашыраных зваротаў, якія сустракаюцца ў мове аднаго мастацкага твора: да Абрама на п'ятраціць (памерці), завецці катрынку (дакучыла гаварыць), табуку важыць (драмаць) і інш. Зразумела, што раскрыццё сэнсу такіх параўнальна неспаспаўсюджаных ці нават індыўідуальна-аўтарскіх фразем мае асабліва важнае значэнне.

Каштоўным з'яўляецца і тое, што ў слоўніку прыводзяцца лексічныя

варыянты фразеалагічных зваротаў, а таксама факультатыўныя элементы фразеалагізму.

Матэрыял размешчаны так, што чытач можа хутка, ведаючы беларускі алфавіт, знайсці патрэбны яму зварот.

З'яўленне «Фразеалагічнага слоўніка» вельмі своєчасовае. Яно абумоўлена патрэбай часу: той вялікай цікавасцю, якая працягнецца зараз да вывучэння фразеалагічнага фонду беларускай літаратурнай мовы.

Складальнікі слоўніка лічаць, што ён можа быць выкарыстаны пры вывучэнні праграмных твораў па беларускай літаратуры ў сярэдняй школе, а таксама як матэрыял і дапаможнік для факультатыўных заняткаў. Але прызначэнне слоўніка, на мой погляд, выходзіць далёка за гэтыя рамкі, якія вызначаны яму яго складальнікамі. Ён можа быць з поспехам выкарыстаны і ў вышэйшай школе — выкладчыкамі пры падрыхтоўцы да лекцый, студэнтамі пры вывучэнні адпаведнага раздзелу роднай беларускай літаратурнай мовы, а таксама пры напісанні курсавых і дыпломных работ. Слоўнік можа быць перамаданаў навуковым работнікам, журналістам і прапагандыстам. Яго з вялікай цікавасцю і карысцю для сябе працягваюць і будучыя карыстатцы ўсе, хто не абыхаўся да непаўторнага, самабытнага гучання магутнага роднага слова.

Ул. КОВАЛЬ, студэнт 5-га курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.